

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Sygeplejerskeuddannelsen

Afsnit AKO
Klinik Kirurgi
Dec 2013

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Første del	5
Den generelle studieplan	5
1. Præsentation af AKO.....	5
Det kliniske område, dets arbejdsopgaver og funktion.....	5
Patientkategorier, aldersgruppesammensætning og hyppigst forekommende sundhedsproblemer	5
Samlede undervisnings- og uddannelsesopgaver	6
Kliniske uddannelsesansvarlige og klinisk vejleders funktion, uddannelse og kvalifikationer	6
2. Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold	6
Beskrivelse af plejeform	7
Samarbejdsstrukturen på AKO.....	8
3. Sygeplejefaglige forhold på AKO	9
Mål for sygeplejen	9
Sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer som afsnit AKO er optaget/præget af	9
Arbejde med kvalitetssikring og udvikling	10
Sygeplejefaglige, tværfaglige og tværsektorielle forhold.....	10
Patientsituationer, patientforløb og sygeplejefaglige opgaver, metoder og redskaber i forbindelse hermed.	11
Udføre sygepleje.....	11
Formidle sygepleje	12
Lede og koordinere sygepleje på.....	13
Udvikle sygeplejen på AKO.....	14
Ajourføring med sygeplejefaget og sygeplejerskeuddannelsen	14
4. Uddannelsesmæssige forhold.....	15
Adgang til IT, faglitteratur o. lign.....	15
Syn på læring, læringsmiljø og studiemetoder.....	15
Organisering, tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet	16
Plan for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet	16
Evaluerings af klinisk undervisningsforløb	18
Planlægning af tjenestetid for klinisk vejleder.	18
Anden del	19
Tema og læringsudbytte for modul 11	19
Sygepleje og kompleks klinisk virksomhed	19
Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:	19
Introduktionsperioden uge 1	22
Introduktionsperioden.....	22
Oplæringsperioden for modul 11.	24
Planlagte aktiviteter i modul 11	24
Modul 12	26
Tema: Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse	26

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

Oplæringsperioden modul 12	28
Fastlagte aktiviteter i modul 12	29
Primær sygeplejerske	30
• Gennemgår programmet for stuen	30
Sekundær sygeplejerske.....	30
• Gennemgår programmet for stuen	30
Stor stue, sterilklædt sygeplejerske ”I vask”	31
Stor stue, gulvsygeplejerske.....	32
Stue 5.....	33
Sygepleje til patienter under anæstesi på lille operationsstue.....	33

Indledning

Dette materiale er en beskrivelse af det kliniske undervisningsforløb for modul 11 og 12 i Klinik Kirurgi operationsafsnit AKO, Sygehus Vendsyssel, Hjørring.

Materialet er i 2 dele, hvoraf den første del indeholder en præsentation af AKO, samt AKO's rammer, vilkår og muligheder for de studerende.

Anden del indeholder tema og læringsudbytte for modul 11 og 12, og beskrivelse af hvad den studerende kan arbejde med i læringsperioderne.

Der henvises i materialet til seneste udgaver af retningslinjerne i "Den generelle studieplan"; "Den individuelle studieplan"; "Prøver og regler herfor" og modul beskrivelser, fra Sygeplejerskeuddannelsen, Professionshøjskolen University College Nordjylland.(UCN)

Materialet er opbygget efter retningslinjerne for "Den generelle studieplan" beskrevet i:

- "Klinisk undervisning – generelle forhold" Sygeplejerskeuddannelsen Sygeplejerske uddannelsen i Hjørring.
- "Klinisk undervisning Modulbeskrivelse for modul 11 – medicinske/kirurgiske afsnit – Sygepleje og kompleks klinisk virksomhed - sygeplejerskeuddannelsen"
- "Klinisk undervisning Modulbeskrivelse for modul 12 – medicinske/kirurgiske afsnit – sygepleje og selvstændig professionsudøvelse - sygeplejerskeuddannelsen"

Udarbejdelse og revision af dette materiale foregår i et samarbejde med afsnit AKO's kliniske vejledere, HR ansvarlig vice klinik chef samt Klinik Kirurgis uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Formålet med beskrivelse af det kliniske undervisningsforløb er at give den studerende en forståelse for hvilke rammer, vilkår og muligheder som AKO kan tilbyde, samt hvilke forventninger vi har til den studerende. Materialet vil danne baggrund for samarbejde mellem den kliniske vejleder og den studerende, i tilrettelæggelse og udvikling af det individuelle kliniske forløb for den studerende.

Materialet er som helhed en meget væsentlig hjælp og støtte til den studerende i det kliniske forløb. Det vil blive anvendt som et dynamisk arbejdsredskab i kombination med Den individuelle studieplan.

Det anvendes ved de formelle samtaler - forudsætnings og forventnings samtale, midtvejsevaluering og i forbindelse med refleksionsøvelser, planlægnings og vejledersamtaler.

Den studerende vil drage maksimalt nytte af materialet ved at gennemlæse hele materialet og især første del, samt introduktionsprogrammet inden mødet med afsnittet.

Inden forudsætnings og forventnings samtalen, samt midtvejsevalueringen anvendes anden del af materialet i analysen af læringsudbytterne og udarbejdelse af det skriftlige oplæg.

Første del

Den generelle studieplan

I. Præsentation af AKO

Afsnit AKO
Sygehus Vendsyssel, Hjørring
Bispensgade 37
9800 Hjørring
Tlf.97 64 05 15 el 14
E-mail: mach@rn.dk
Afsnitsledende sygeplejerske: Marianne Christensen
Afsnit AKO er et alment kirurgisk operationsafsnit.

Det kliniske område, dets arbejdsopgaver og funktion

Det kliniske område omfatter undersøgelse, operation og kontrol af patienter med kirurgiske lidelser.

Afsnittet betjener både elektive, akutte, ambulante og indlagte patienter. Afsnittet har Vendsyssel som optageområde og modtager næsten alle patienter til akut abdominal kirurgi, større elektive operationer og cancerkirurgi. Desuden modtager AKO dagligt et antal akutte patienter fra Aalborg Universitetshospital. For hermed at udnyttet de kirurgiske ressourcer i Regionens optimalt.

Patientkategorier, aldersgruppesammensætning og hyppigst forekommende sundhedsproblemer

En stor del af patienterne er til udredende undersøgelse eller behandling for en mulig kræftsygdom.

Hovedparten af de undersøgelser og behandlinger vi foretager er:

Mamma kirurgi: - lumpektomi / mastektomi og sentinel note evt med axilrømning

Mave/tarm kirurgi:

- Laparoskopisk og åben operation på tarme
- Laparoskopisk og åben fjernelse af galdeblæren
- Laparoskopisk og åben operation af hernier
- Incision/ excision af abcesser og cyster

Plastik kirurgi: abdomen pendens

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

Traume kirurgi:

Endoskopier: kolo-, gastro- og sigmoidoskopier samt ERCP

De hyppigst forekommende sundhedsproblemer er abdominalsmerter ændret afføringsmønster, vægttab, opkastninger, blodtab, infektioner, gener efter vægttab og en knude i brystet.

Aldersgruppe sammensætningen af patienterne er meget varieret.

Samlede undervisnings- og uddannelsesopgaver

Afsnittet har to uddannelsesplads for sygeplejestuderende i modul 11 og 12

Herudover har afsnittet ofte studerende fra sengeafsnittene, der følger en patient og overvære et indgreb.

Afsnittet har desuden en del medicin studerende, ligesom der i anæstesi sektoren foregår uddannelse af anæstesi sygeplejersker.

Kliniske uddannelsesansvarlige og klinisk vejleders funktion, uddannelse og kvalifikationer

Afsnittet har 2 kliniske vejledere og en klinisk uddannelsesansvarlig, som er fælles for Klinik Kirurgi.

En klinisk vejleder – Edel Ribergaard har en diplomuddannelse i sundhedsformidling og klinisk uddannelse fra 2009, den anden Lone Majlund forventes at afslutte sin diplomuddannelse i 2014. Begge har mange års klinisk erfaring, herunder flere år inden for specialet.

Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske har fungeret i stillingen siden nov. 2012, er uddannet klinisk vejleder i 2003, og har en diplomuddannelse i ledelse fra jan 2011.

2. Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold

Klinik Kirurgi ved Sygehus Vendsyssel har afsnit både i Hjørring og Frederikshavn, men fungerer som en samlet Klinik Kirurgi, hvor der fortrinsvis udføres akut kirurgi og cancerkirurgi i Hjørring, mens store dele af dagkirurgien og den elektive kirurgi afvikles i Frederikshavn.

For at få en beskrivelse af de enkelte afsnit henvises til sygehusets hjemmeside:

[Klinik Kirurgi - afsnit AKO](#)

Klinik ledelsen består af:

Klinikchef Niels Gyldholm

HR- ansvarlig Viceklinik chef Birgit Boe

Forløbs ansvarlig Viceklinikchef Nina Wensel

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

I stabsfunktion er ansat:

Klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske Liselotte I. Pedersen.
Udviklingssygeplejerske Karen Lyng

Afsnit AKO

Afsnittet består af 3 store operationsstuer, en skopistue, en mindre operations stue og en stericeentral der alt sammen er beliggende på 4. etage. Desuden består afsnittet også af et endoskopisk ambulatorie beliggende på 6. etage.

Den sygeplejefaglige ledelse i afsnittet er:

Afsnitsledende sygeplejerske Marianne Christensen
souschef: Helle Nørkjær

Den afsnitsledende sygeplejerske fungerer som hygiejne kontakt person.

Tillidsmand for Klinik Kirurgi Hjørring er Helene Frøstrup.

Arbejds miljørepræsentant i afsnittet er Helle Bjørn.

En af funktionerne for arbejds miljørepræsentanten i afsnit er at undervise i brandbekæmpelse og orientering om katastrofeplan for nye studerende, dette afholdes i introduktionsperioden.

De tre ovennævnte personer udgør også [miniMED](#) i afsnittet.

Forflytnings ansvarlig er Lise Majlund, hun vil orientere jer om forflytning i afsnittet.

Afsnittet er normeret med sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og sygehjælpere, samt har tilknyttet portører og rengøringsassistenter.

Daglige arbejdstider: 7 timer og 24 min. til hverdag, heraf møder de fleste kl. 7.50 – 15.14

Det planlagte operationsprogram afvikles fra kl. 08.10 – 15.14, herefter udføres fortrinsvis akutte undersøgelser eller operationer.

Efter kl. 15.24 er der et hold operationssygeplejersker (2 personer) på vagt. Vagt personaler har effektiv tjeneste til kl. 00.30, derefter rådighedsvagt fra vagtværelse indtil kl. 07.55.

Hver tirsdag fra kl. 7.50 – 8.40 afholdes informationsmøde for personalet. Dette møde er forbeholdt det faste personale, den studerende vil blive indbudt ved behov.

Erfaringsniveauet i afdelingen er aktuelt meget højt. Ca. halvdelen af personalet har været i afsnittet i mere end 10 år.

Beskrivelse af plejeform

Der arbejdes i teamfunktion med en teamleder, således at hver stue er et team. På

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

---

operationsstuerene består teamet af minimum to plejepersonaler fra operationsafsnittet, en til to kirurger og en til to anæstesisygeplejersker. På endoskopi stuerne består teamet af to plejepersonaler og en endoskoperende læge. Teamet er ansvarlig for omsorgen, den kvalitet patienten oplever i forbindelse med indgrebet, at stuens program koordineres og afvikles mest hensigtsmæssigt.

Ved fordeling af personale til de respektive stuer tages der hensyn til personale ønsker og ressourcer, samt afsnittets effektivitet.

De to team medlemmer fra operationsafsnittet har forskellige funktioner. En sygeplejerske er ”i vask” og en sygeplejerske, social- og sundhedsassistent eller sygehjælper ”på gulvet”. På endoskopi stuen er arbejdsopgaverne fordelt i primær og sekundær funktion. Funktionerne beskrives i anden del af materialet.

Samarbejdsstrukturen på AKO

Der lægges i afsnittet stor vægt på det tværfaglige samarbejde både internt og eksternt.

De interne samarbejdspartnere repræsenterer følgende afsnit og faggrupper:

- Læger
- Portører
- Sekretærer
- Hussassistenter
- Billeddiagnostisk afsnit
- Opvågnings afsnit
- Stericentral
- Anæstesi afsnit
- Husets sengeafsnit
- Klinisk Biokemisk afsnit
- PAI (patologisk anatomisk institut)
- Sygehus apotek
- Kørselskontoret
- Centraldepotet

Af eksterne samarbejdspartner kan nævnes:

- Regionens øvrige sygehuse
- Primær sundhedsvæsen – Der foreligger en samarbejdsaftale med kommunerne
- Praktiserende læger
- Falck
- UCN Sygeplejerske uddannelsen
- Infektionshygiejnisk afdeling

3. Sygeplejefaglige forhold på AKO

Mål for sygeplejen

Grundlaget for sygeplejen på operationsafsnittet er baseret på ”Virksomhedsgrundlag for [Klinik Kirurgi](#) som er udarbejdet på baggrund af Sygehus Vendsyssels [virksomhedsgrundlag](#)

Sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer som afsnit AKO er optaget/præget af

Patienterne er ofte nervøse og bange for selve indgrebet, og for svaret på om de evt. skulle fejle noget alvorligt. Det er vigtigt, at der i det korte møde med patienten etableres tillid og tryghed hos patienten til personalet, hvis ikke patienten skal opleve det ubehagelige indgreb/undersøgelse som et overgreb.

Dilemmaet kan være det korte møde og systemets krav om effektivitet, kontra patientens behov for tid.

Via EPJ har man adgang til store mængder data om patienten, derfor er det vigtigt vi er vores etiske og juridiske ansvar bevidst i forhold til hvilke data, der er vigtige og nødvendige for at gennemføre undersøgelse / indgrebet.

Nogle indgreb/undersøgelser kan medføre stort ubehag og smerte hos patienterne. Her kan opstå et etisk dilemma mellem lægens, sygeplejerskens og patientens grænse for hvornår undersøgelsen skal afbrydes, eller der skal holdes pause. Hvad siger Sundhedsloven? En afbrydelse vil ofte betyde en ny undersøgelse, med nye gener og risici, samt øget ressource forbrug, mens fortsættelsen af indgrebet/undersøgelsen kan være svær at udholde for patienten i nuet.

Der kan opstå dilemmaer i forbindelse med den tidsmæssige koordinering af patientforberedelsen på sengeafsnittet af f. eks præ-medicin eller klyks, og hvornår der er en læge som kan udføre den pågældende undersøgelse/operation.

Det kan være et dilemma at vi får afdækket og synliggjort mange problemer, som operationspersonale ikke selv kan være med til løse, men kun sende videre. Et eksempel på dette kan være, at vi i en undersøgelses situation, hvor patienterne er lettere sederede får væsentlige oplysningen om deres livssituation givet i fortrolighed, hvilket kan være svært at få formidlet til stamafsnittet, uden at bryde fortroligheden. Hvad og hvem skal følge op og tage hånd om oplysningerne, uden at overtræde patienternes grænser.

Afsnittet er uddannelsessted for læger og sygeplejersker samt mange andre personalegrupper, der som et led i deres uddannelse er på AKO i kortere eller længere tid. Her kan nævnes:

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

anæstesisygeplejersker, sygeplejestuderende og SSA-elever fra andre afsnit, ambulanceassistentelever, portørelever, bioanalytikerstuderende, m.fl.. Her kan opstå et dilemma mellem, vores ansvar overfor patienten i forhold til infektionsrisiko, blufærdighed og etik, og vores ansvar som uddannelsessted.

Arbejde med kvalitetssikring og udvikling

Der arbejdes i øjeblikket rigtig meget med kvalitetssikring og udvikling.

Her arbejdes på mange fronter:

- Der arbejdes på at bibeholde et godt arbejdsmiljø vha. trivsel og tilfredsheds undersøgelser blandt personalet.
- Afsnittet arbejder med kvalitetsudvikling ud fra ” [Den Danske Kvalitetsmodel](#) ” og [WHO sikker kirurgi tjeklisten](#) og [LUP undersøgelser](#)
- Udvikle og synliggøre kvalitet i sygeplejen via vores refleksion
- Der afholdes MUS en gang årligt med medarbejdere og leder.
- Udvikling af mål for sygeplejen.
- Implementere EPJ og booking system i afsnittet
- Vi arbejder på at udvikle og styrke team samarbejdet.
- Der foregår faglig udvikling i form af kurser, temadage, studiebesøg
- Vi medvirker til at vores apparatur og instrumenter er i orden, og følger med den teknologiske udvikling.
- Der arbejdes målrettet med utilsigtede hændelser, og håndtering af disse som en læreproces.

De studerende medinddrages i kvalitetssikrings og udviklingsarbejde f.eks. i forbindelse med indførelse af nye kliniske instrukser.

Vi lægger i afsnittet stor vægt på udviklingstiltag som den studerende evt. kommer frem til i forbindelse med den fastlagte studieaktivitet, og at det bliver formidlet til afsnittets øvrige personale

Sygeplejefaglige, tværfaglige og tværsektorielle forhold

Dette er ovenfor beskrevet i materialet under det kliniske område, samt under beskrivelsen af samarbejdsstrukturen

Patientsituationer, patientforløb og sygeplejefaglige opgaver, metoder og redskaber i forbindelse hermed.

Kendetegnende for arbejdet på AKO er korttidssygepleje, og derfor korttids kontakt med patienten. Her skal operations- og endoskopisygeplejersken være god til at skabe patientkontakt, danne sig et indtryk af patientens situation, og så vidt muligt tilgodese den unikke patients aktuelle nu og her behov.

For at give den studerende indsigt i de læringsmuligheder der er i afsnittet og samspillet med læringsudbytterne, har vi nedenfor forsøgt at beskrive læringsmulighederne ud fra sygeplejerskens 4 virksomhedsområder som operations- og endoskopisksygeplejerske. Afgrænsningen mellem de 4 virksomhedsområderne er flydende, dynamiske og de fleste punkter under virksomhedsområder kan sættes under flere kategorier.

Udføre sygepleje

Observere, identificere og udføre grundlæggende sygepleje til patienten

Sygeplejeprocessens anvendelse i planlægningen, udførelse og evaluering af sygeplejen. Med hensynstagen til den individuelle patient og dennes opfattelse af egen livssituation.

Tilrettelægger sygeplejen, efter hvilken anæstesiform patienten skal have.

Viden om sygepleje til patienter i lokal anæstesi hvordan man observerer, vurderer, handle hurtigt, effektivt, hensigtsmæssigt i uventede, kritiske og akutte situationer.

At identificere og analysere patienten og de pårørendes behov for information, samt formidle informationen, så der skabes mulighed for tillid og tryghed.

Anvende og mestre kommunikation i kontakten med patienten i såvel korte som længere kontakter

Forholder sig til etiske dilemmaer og handler i overensstemmelse med afsnittes normer, samt sit faglige, etiske og juridiske ansvar.

Støtte patienten i at mestre indgreb/ undersøgelse, så situationen opleves så håndterbar som muligt for patienten.

Skaber, bevarer og afslutter relationer til patienter under hensyntagen til forskellige kulturelle og religiøse livsformer, herunder evt. sikrer en værdig afslutning på livet

Handle proaktivt og kompetent med højt fagligt niveau i udførelse af den instrumentelle sygepleje

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

Planlægger og udføre et patientforløb, med fremstilling til operation / undersøgelse, opfyldning -, klargøring af stuen, modtagelse af patient, gennemførelse af assistance til indgreb, afslutning af indgreb, forsendelse af eventuelle præparater, og bortskaffelse af affald.

Handle ud fra hygiejniske principper, procedurer og kontrolforanstaltninger vedr. patientsikkerhed

Hvordan man færdes på et operationsafsnit

Forebygge komplikationer

- Infektionsprofylaktiske principper og metoder hvor viden om mikrobiologi, sterilisationsmetoder, aseptik, steril teknik og hygiejne er i højsædet.
- lejringsprincipper, hvor tryk på kar og nerver undgås
- temperatur regulering
- respiration samt circulation

At have begreb om håndtere det tekniske apparatur og anvende det sikkerhedsmæssigt korrekt.

Viden om den medicin patienten får, og kunne administrere medicinen korrekt.

Medvirke til det gode patient forløb via godt og kompetent tværfaglige samarbejde, hvor patienten er i fokus.

Kende, anvende og forstår de PRI dokumenter der er gældende for den praksis, som de studerende agerer i.

Dokumentation af sygeplejen i EPJ og videregiver betydningsfuld viden, relateret til patientens situation i forbindelse med ophold i operationsafsnit.

At den studerende kender sit ansvars og kompetence område.

Formidle sygepleje

Arbejde analyserende, reflekterende og problemløsende i sin formidling

At formidle sygeplejen ved at informerer, vejleder og instruerer patienter, for at patienten skal kunne træffe egne valg samt eventuelle fravalg, og derved mestre undersøgelsen / behandling optimalt.

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

At formidle sygepleje, informerer, og vejlede patientens pårørende etisk og juridisk korrekt.

Dokumentation af sygeplejen i EPJ og videregiver betydningsfuld viden relateret til patientens situation, i forbindelse med ophold i operationsafsnit.

Deltage i vejledning og undervisning af andre studerende der er på studie besøg i afdelingen

På baggrund af pædagogisk viden, planlægge og udføre undervisnings opgaver til kolleger i afdelingen. Eksempelvis den fastlagte studie aktivitet.

Lede og koordinere sygepleje på

Kende og arbejde ud fra værdigrundlaget for [Klinik Kirurgi](#) og Sygehus Vendsyssels syn på sygepleje samt ud fra afsnittets vedtagne aftaler.

Administrativ planlægning og koordinering af patient forløb, med prioritering af arbejdsopgaver og uddelegering af disse til team medlemmer.

[Stueformand](#) funktion der indebærer at prioritere, planlægger og justere arbejdsgange i samarbejde med operationsteamet på en operationsstue/ undersøgelses stue

Indgår i et konstruktivt, positivt og respektfuldt mono- og tværfagligt samarbejde, og er bevidst om betydningen af at udvikle sin fagidentitet, for derved at styrke den sygeplejefaglige rolle og kvalitet i et professionelt teamwork omkring patienter

Se helheder, have overblik, kontinuitet i planlægningen, koordineringen og afviklingen af både det enkelte operationsforløb og det samlede operationsprogram

Medvirker til en åben dialog i en rolig og respektfuld atmosfære.

At have overblik over eksisterende ressourcer og kunne anvende dem

- instrumenter/ scoper
- operationsstuer
- læger
- sygeplejemæssig viden og kompetencer
- anæstesipersonale
- rengøring - husassistenter
- portør
- personalemæssige ressourcer

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

Vise engagement ved at give og modtage anerkendende feedback.

Få kendskab og kan anvende bookingsystemet.

Få kendskab til ledelsen i det daglige arbejde.

Hvordan der prioriteres når dagens operationsprogram afvikles og hvordan personale på de forskellige stuer fordeles.

Ud fra en økonomisk og miljømæssig synsvinkel, en hensigtsmæssig forvaltning af ressourcerne inden for operationsområdet.

Udvikle sygeplejen på AKO

At forholde sig nysgerrig, kritisk, reflekterende, undersøgende og problem løsende til praksis.

At forholde sig faglig kritisk ved at stille anerkendende spørgsmål til den udførte praksis, og komme med konstruktive forslag, være nytænkende og derved medvirke til fortsat udvikling.

Kender PRI systemet og afsnittets retningslinjer og instrukser, og benytter disse aktivt, Forholde sig kritisk hertil og bidrage til udvikling af disse.

Formidler oplæg og resultat fra fastlagt studieaktivitet for personalegruppen. Samt at forslaget forsøges implementeret i praksissituationer i samarbejde med personalet og den kliniske vejleder. Oplæget er en praksissituation fra vores afsnit hvor der er anvendt en klinisk metode, som du finder problematisk.

Medvirke ved udviklings arbejde vores håndtering [ABCDE princippet](#) og [Close Loop kommunikation](#) m.m.

Medvirke aktivt i forsknings- og udviklingsprojekter der foregår på de stuer du er. Og at du anvender egen fremsøgte forsknings- og udviklingsbaseret viden.

Ajourføring med sygeplejefaget og sygeplejerskeuddannelsen

En stor del af personalet har arbejdet som operationssygeplejersker i mange år, og har stor ekspertise i specialet

Uddannelsesmuligheder:

Medarbejderne tilbydes relevante kurser tilpasset afdelingens drift og økonomi

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

Afsnittet gør brug af MUS, som afvikles 1 gang årligt
Nyansat personale følger fast oplærings personale, og afsnittets fastlagte introduktionsprogram, som følges op af evalueringssamtaler
Tirsdagsmøderne og personalemøder benyttes også til undervisning
Afsnittet sender sygeplejersker på erfaringsudveksling i andre afsnit, der beskæftiger sig med samme speciale.
Klinisk vejleder deltager i regionsmøder på UCN's sygeplejerskeuddannelsen Hjørring.
Afsnittet og klinisk vejleder deltager i valgfaget "Forsknings- og udviklingsbaseret praksis gennem uddannelse og samarbejde", UCN Hjørring
Klinisk vejleder deltager i regionens arbejdsseminar ang. sygeplejeuddannelsen.

Afsnittets klinisk uddannelsesansvarlige sygeplejerske er kontaktperson til "Sygeplejerskeuddannelsen UCN Hjørring", og ansvarlig for at de kliniske vejledere er ajourført med sygeplejerskeuddannelsen.
Dette gøres ved at vejleder søger konsulent bistand ved behov, samt ved afholdelse af møder med de kliniske vejledere 4 gange årligt.
Afsnittets kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejerske deltager sammen med de kliniske vejledere i regionsmøder med "Sygeplejerskeuddannelsen Vendsyssel". Deltager i div. arbejdsgrupper vedrørende uddannelse.
Herudover deltager den kliniske uddannelsesansvarlige i møder med Sygehus Vendsyssels øvrige kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejersker ad hoc, og afholder informations møder med hele personalegruppen ved behov.

4. Uddannelsesmæssige forhold.

Adgang til IT, faglitteratur o. lign.

Der er indrettet et studierum på afdelingen, her er der lidt faglitteratur samt en IT arbejdsplads, hvor der via sygehusets hjemmeside er adgang til Medicinsk Bibliotek og relevante databaser.

Syn på læring, læringsmiljø og studiemetoder.

Læring er en proces som foregår i den enkelte studerende, og som er afhængig af mange delelementer, såsom tidligere erfaringer, motivation, studiemiljø, personlige egenskaber og viden.

Læringen vil gennem hele forløbet veksle mellem iagttagelse, deltagelse, og selvstændig udførelse af sygepleje, afhængig af patienternes og opgavernes kompleksitet.
Der lægges stor vægt på, at den studerende altid har mulighed for at sige til og fra i forhold til nye opgaver, og altid har mulighed for at stille spørgsmål.

Til godkendelse dec. 2013

Organisering, tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet

Den studerende er tilknyttet en klinisk vejleder, men hele personalegruppen deltager i undervisningen af den studerende. Den kliniske vejleder deltager ligesom afsnittets øvrige sygeplejersker i vagter.

Den studerende er medansvarlig for sit uddannelsesforløb i afsnittet og forventes at udvise engagement i sit forløb, bl.a. ved selv at søge viden og nye udfordringer, samt deltage aktivt i faglige diskussioner og afsnittets daglige gøremål.

Den studerende skal gennemsnitlig være til stede på afsnit AKO i 30 timer/uge. Derudover anvendes 10 timer/uge til selvstudie til bl.a. forberedelse til næste dag, formelle samtaler og refleksionsøvelser, litteraturlister mm

Der planlægges med deltagelse i vagter i det modul, hvor man har operationssygepleje, dog i begrænset omfang og sammen med den kliniske vejleder.

Den studerende udarbejder arbejdstidsplanen i samråd med den kliniske vejleder.

Den kliniske vejleder er ansvarlig for at attestere tilstedeværelsestiden ved afslutningen af forløbet.

Se i øvrigt vilkår vedrørende tilstedeværelse og fravær i ["Klinisk undervisning – generelle forhold"](#) Sygeplejerskeuddannelsen

Plan for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet

For at optimere undervisningsforløbet er 11. modul delt op i introduktions uge, oplærings og en selvstændighedsperiode.

12. modul er opdelt i oplæring - og selvstændighedsperiode.

Indholdet i perioderne vil have et generelt indhold og samtidig være afhængige af patientsituationer, og den studerendes eget initiativ, interesse og kompetencer.

I begyndelsen af modul 12 skal den studerende deltage i central introduktion for nyt personale på Sygehus Vendsyssel

Introduktionsperioden afsluttes med en forudsætnings- og forventningssamtale hvor klinisk vejleder og klinisk uddannelsesansvarlig deltager. Samtalen tager udgangspunkt i det skriftlige oplæg som den studerende har lavet. (Bilag 1 i ["Klinisk undervisning – generelle forhold"](#) Sygeplejerskeuddannelsen

På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejdes ["Den individuelle kliniske studieplan"](#) som den studerende sender via mail til den underviser der fra UCN er tilknyttet afsnittet.

Den individuelle studieplan benyttes af den studerende som studieværktøj, og den bliver

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

---

justeret i takt med den studerendes udvikling.

Som en del af den individuelle plan udarbejder den studerende i samarbejde med klinisk vejleder, individuelle ugentlige mål. Målene er placeret i mappe i studierummet, og den studerende tager et kopi af ugens mål til sin kittellomme. Derved kan den studerende hurtigt og let at sætte kollegaer og samarbejdsparten ind i ugens måle, hvilket giver mulighed for kontinuerlig og målrettet læring.

Afsnittet forsøger at skabe et godt læringsmiljø gennem dialog, åbenhed og kontinuerlig feedback.

Refleksion benyttes som læringsredskab. Refleksion kan foregå som både formelle og uformelle. De uformelle refleksioner foregår dagligt, før, under og efter en læringsituation. Hele personalegruppen deltager i, og er medansvarlige for de uformelle refleksioner.

De formelle refleksioner foregår sammen med den kliniske vejleder, og er på baggrund af et skriftligt oplæg fra den studerende. Afsnittet tilstræber at de formelle refleksioner foregår en gang ugentligt – Det skriftlige oplæg kan være en situationsbeskrivelse eller mindmap m.¹. Oplægget sendes til vejleder på mail hver tirsdag. Det forventes at den studerende overholder denne aftale.

Der vil i planlægningen af undervisningsforløbet blive taget udgangspunkt i den studerendes kompetencer og læringsstil.

Der vil blive arbejdet med de kliniske metoder til læring i henhold til beskrivelserne i [”Klinisk undervisning – generelle forhold”](#).

Der vil i perioden blive afholdt en række formelle samtaler.

- Forudsætnings- og forventningssamtale på modul 11
- Midtvejsevaluering modul 11
- Evaluering af 11. modul
- Forudsætnings- og forventningssamtale ved modul 12
- Midtvejsevaluering 12. modul
- Evaluering af modul 12

Disse samtaler er med deltagelse af den studerende, den kliniske vejleder og evt. den uddannelsesansvarlige sygeplejerske. Samtalerne vil være med udgangspunkt i modulernes læringsudbytte, og på baggrund af et skriftligt oplæg fra den studerende. Midtvejssamtalen vil desuden være med et skriftligt oplæg fra den kliniske vejleder. Samtalerne skal sikre den faglige og pædagogiske progression i forløbet.

Udover den undervisning som foregår i AKO afholder den uddannelsesansvarlige sygeplejerske kliniktimer med de studerende fra Klinik Kirurgi. Studerende på modul 11-12 vil blive tilbudt seancer á 1½ times varighed 1-2 gange pr. modul, hvor der vil blive undervist i praksisnære emner. Herudover vil den uddannelsesansvarlige sygeplejerske ved behov

---

¹ Mindmap er en form for notattekniik, hvor notaterne ikke står i rækkefølge. I mindmappen er "overskriften" placeret i centrum, mens nøgleord forgrener sig ud fra det centrale begreb.

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

---

tilbyde individuelle samtaler/refleksioner efter aftale med klinisk vejleder og den studerende.

Evaluering af klinisk undervisningsforløb

På et aftalt tidspunkt efter den interne kliniske prøve, evalueres perioden ud fra et evalueringsskema som den studerende får tilsendt fra UCN via mail. Evalueringen drøftes med den kliniske vejleder og den kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Planlægning af tjenestetid for klinisk vejleder.

Tjenestetiden er tilrettelagt således at den kliniske vejleder hver uge har en pædagogisk dag, hvilket giver mulighed for, udelukkende at koncentrere sig om de opgaver, der er forbundet med vejleder funktionen. Dette er med til at legalisere og synliggøre den kliniske vejleders arbejde. Af arbejdsopgaver kan nævnes: vejledningsopgaver, forventnings-, midtvejs -, evalueringssamtaler, arbejde med den fastlagte studieaktivitet, møder, ajourføring af uddannelsesmateriale m.m.

Afsnittet tilstræber at den studerende og den kliniske vejleder på den pædagogiske dag afsætter min. 2 time pr. studerende til refleksion, opsamling af ugen der gik, aftalt emne hvor den studerende fortæller / underviser den kliniske vejleder, og planlægning af næste uges mål. Tjenestetidsplanen for de studerende bliver lavet således at den studerende og den kliniske vejleder har mest muligt tid sammen, minimum 6 timer pr uge pr. studerende i gennemsnit

Anden del

Tema og læringsudbytte for modul 11

Sygepleje og kompleks klinisk virksomhed

Modulet retter sig mod klinisk sygepleje relateret til patienter med komplekse, akutte og kroniske sygdomme. Modulet retter sig også mod den enkelte patient og dennes netværk med henblik på at planlægge, tilrettelægge, koordinere, udføre og dokumentere sammenhængende patientforløb. Modulet tilrettelægges på medicinske/kirurgiske afsnit i sekundær sundhedstjeneste.

Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:

- Selvstændigt at identificerer sygeplejebehov, opstille mål, udføre, evaluere, justere og dokumentere sygepleje i samarbejde med udvalgte patienter og grupper af patienter.
- At argumentere for vurderinger og interventioner i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden.
- At formidle mundtligt og skriftligt med anvendelse af et tydeligt fagsprog.
- At beherske sygeplejehandlinger i komplekse kliniske patientsituationer.
- At beherske centrale instrumentelle sygeplejehandlinger, metoder og standarder ved komplekse patientsituationer.
- At beherske medicinadministration til udvalgte patientgrupper.
- At identificere og reflektere over fagetiske dilemmaer og magtrelationer i udøvelse af sygepleje.
- At handle moralsk ansvarligt under hensyntagen til den enkelte patient/borger.
- At planlægge, tilrettelægge og medvirke ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger og observationer.

For at få et overblik over hvad læringsudbytter konkret betyder i AKO har vi forsøgt at analysere disse i forhold til sygeplejen i afsnittet.

Selvstændigt at identificere sygeplejebehov, opstille mål, udføre, evaluere, justere og dokumentere sygepleje i samarbejde med udvalgte patienter og grupper af patienter

- Anvende dataindsamlings metoder eksempelvis Viginia Hendersons teori eller sygeplejeprocessen
- Kunne identificere, prioritere, analysere og logisk resonere sig frem til sygeplejefaglige problemstillinger.
- Redegøre for den teori, der har dannet fundament for din målrettede og udførte sygepleje
- At du kender og kan anvende sikker kirurgi, EPJ, samt de mest almindelige og anvendte dokumentations papirer, der benyttes til vores indgreb og undersøgelser på AKO.
- Reflektere kritisk over egen udført sygepleje med henblik på at udvikle handlekompetence
- At du mestrer og kan justere din sygepleje fordi situationen og patienten er unik, og at dette sker i samarbejde med patienten.

At argumentere for vurderinger og interventioner i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden

- Reflektere kritisk over den udførte sygepleje
- Tage faglig stilling og komme med konstruktive forslag, være nytænkende, problemundersøgende og medvirke til udvikling
- At kunne argumentere og redegøre for teorier inden for sygepleje-, human-, samfunds- og naturvidenskaberne
- At du behersker søgning efter et PRI dokument på databasen. Samt du kan anvende og argumentere for de PRI dokumenter, der er de hyppigste anvendte på afsnittet.
- At du kan søge og referere til artikler / forskning fra sygepleje relevante databaser. eksempelvis Cinahl og Pupmed.
- At du i dine mundtlige og skriftlige refleksioner, kan forholde dig kritisk over den udførte sygepleje og fagligt/ sagligt argumenter for din kritik.
- At du deltager i og tage initiativ til sygeplejefaglige diskussioner. Eksempelvis når du skal formidler og udføre resultatet din fastlagte studieaktivitet

At formidle mundtlig og skriftlig med anvendelse af tydeligt fagsprog

- Kunne dokumentere i elektronisk sygeplejelog
- At du til afdelingerne og til dine samarbejdspartners mestrer at formidle i fagsprog.
- Påtager dig formidlings, vejlednings- og undervisningsopgaver til patienter, pårørende kollegaer og samarbejdspartnere.
- Anvender dine didaktiske og metodisk overvejelser i kommunikationen med patienten samt kan redegørelsen for din kommunikation.

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

- I korttidssygeplejen kan kommunikere og formidle målrettet og individuelt til ambulante og indlagte patienter.

At beherske sygeplejehandlinger i komplekse kliniske patientsituationer

- At du kan observere patienten klinisk, og handle relevant i komplekse og akutte situationer, samt du kan argumentere på baggrund af din sansning, erfaring og teori

At beherske centrale instrumentelle sygeplejehandlinger, metoder og standarder ved komplekse patientsituationer

- Hvis du har 11. modul på endoskopistuerne:
At du kan beherske de instrumentelle funktioner, det kræves for at varetage den Sygepleje der er i forbindelse med endoskopisk sygepleje. Dog skal doseringen af den Intravenøs medicineringen, altid godkendes og administrationen observeres af den anden sygeplejerske på stuen. Se [PRI- dokument Primær - og sekundær funktion](#).
Og du skal kunne argumentere teoretisk for dine handlinger.
- Hvis du har 11. modul på operationsstue: At du til udvalgte operationer kan varetage de instrumentelle opgaver der er til udvalgte operationer. [Gulvfunktion](#) og [sygeplejerske ”i vask”](#) Kunne argumentere teoretisk for dine handlinger.

At beherske medicinadministration til udvalgte patientgrupper

- Beherske medicin administration til udvalgte patienter antibiotika, analgetika, neuroleptika og hæmatologisk medicin osv. Samt at du er bekendt med administrationen af medicinen, virkning, bivirkning og kontraindikationer for de hyppigste anvendte medikamenter, på de stuer du er tilknyttet.

At identificere og reflektere over fagetiske dilemmaer og magtrelationer i udøvelsen af sygepleje

- Identificere fagetiske dilemmaer og inddrage kollegaer i refleksioner med henblik på at bevidst om sygeplejen.
- Være bevidst om at den bedøvede patient overgiver sig i vores varetægt, og være bevidst om at forvalte denne tillid etisk til patientens bedste.
- At være ærlig og oprigtig i forhold til de fagetiske dilemmaer og magtrelationer vi oplever, i vores daglige arbejde. Samt at der reflekteres bevidst og teoretisk over dem, både skriftligt og mundtligt.

Se beskrivelse af afsnittets sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer.
Via dine refleksioner betragter situationen ud fra forskellige etiske paradigmer.

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

At handle moralsk ansvarligt under hensyntagen til den enkelte patient/borger

- Være opmærksom på patienternes individualitet – menneskets værdier og opfattelse af livssituation
- Relationen mellem patient, pårørende og plejepersonale
- Professionel omsorg

At planlægge, tilrettelægge og medvirke ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger og observationer

- At du i et samarbejde med dine sygeplejekolleger kan medvirke i tilrettelæggelse, planlægningen og udførelsen af et indgreb /undersøgelse på AKO. Samt varetager en selvstændig funktion før, under og efter indgrebet.

Introduktionsperioden uge 1

Introduktionsperioden

1. dag

Du møder kl.8.00 i forhallen – omklædt.

Fælles introduktion ca. to timer, og varetages af Klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske Liselotte Ingemann Pedersen

- Generel velkomst til Klinik Kirurgi
- Tavshedspligt
- [arbejdsbeklædning](#)
- nøgler/nøglekort
- IT koder/ IT sikkerhed
- hygiejne
- Rundvisning på sygehuset

Velkomst og introduktion ved afsnits ledende sygeplejerske og/eller klinisk vejleder:

- præsentation af tilstedeværende personale
- rundvisning i de fysiske rammer der hører til afsnittet
- Rundvisning på AKO og Endoskopisk ambulatorium.
- Rundvisning til hjælpeafdelinger:
  - stericeentralen
  - kirurgiske sengeafsnit
  - kirurgiske sekretærer
  - narkose afdelingen
  - ambulatoriet
  - modtagelsen

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

- billeddiagnostisk afsnit
- patologisk institut

- Gennemgang af [adfærdsregler på OP](#)
- Gennemgang af OP stuer med fast inventar
- Gennemgang af OP program og booking
- Gennemgang af patientforløb
- Gennemgang af klargøring til operation
- Oplæring i de hygiejniske principper, steril teknik og aseptik
- Introduktion til fremstillingsbøger og PRI system
- Gennemgang af introduktions og uddannelsespapirerne
- præsentation og drøftelse af:
  - studieplaner/vagtplaner
  - syge/raskmelding
  - kaffekasse
  - fotografering
- Du skal i den første uge læse Vigena Hendersons teori om grundlæggende sygepleje. Du skal notere, hvor du ser den grundlæggende sygepleje til den vågne patient og den bedøvede patient.

Uge
1 - 3

Her introduceres du til:

- afsnittets organisering
- kaldesystem
- procedure ved hjertestop
- brandslukningsmateriale og – alarmering ved Helle Bjørn
  - [e-learningprogram](#)
- afsnittets sygeplejefaglige dokumentationsredskaber
- Sundhedsfaglig kontaktpersonsordning
- [PRI](#) – [P](#)olitikker, [R](#)etningslinjer, [I](#)nstrukser
- samarbejde med lægesekretær
  - arbejdsopgaver
- Samarbejdet med andre faggrupper som f.eks.:
  - læger
  - husassistent
  - portør
  - anæstesi
  - bioanalytikere

Introduktion af aktuelle ressourcepersoner inden for:

- KRAM

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

- forflytninger ved Lise Majlund
- Generel IT undervisning i EPJ
- OPUS medicin administrations system (kun modul 11)

Oplæringsperioden for modul 11.

Der er erfaring med at oplæringsperioden er glidende, der er opgaver man som studerende vil kunne gøre selvstændig i løbet af et par dage, og så er der andre sygeplejeopgaver man først bliver selvstændig med lige inden eksamen. Det afhænger af opgavens kompleksitet og den studerendes kompetencer.

Ved to studerende i afsnit AKO planlægges forløbene således:

11. modul vil for den ene studerende være endoskopisk sygepleje. Her skal den studerende være 2 dage om ugen på endoskopis ambulatorium og 2 dage på endoskopi stuen på AKO. Hvor arbejdsopgaverne er fordelt mellem primær- og sekundær sygeplejerske.

For den anden studerende vil 11. modul være operation sygepleje, her er arbejdsopgaverne er fordelt mellem gulvfunktion og sterilfunktion.

På det 12. modul bytter de to studerende med henholdsvis endoskopi- og operations sygepleje.

Planlagte aktiviteter i modul 11

Forudsætnings- og forventningssamtale

Ved slutningen af 1. uge afholder vi en forudsætnings og forventningssamtale hvor din klinisk vejleder og evt. klinisk uddannelsesansvarlig deltager. Samtalen tager udgangspunkt i det skriftlige oplæg som du har lavet. (Bilag 1 i "[Klinisk undervisning – generelle forhold](#)") Sygeplejerskeuddannelsen)

På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejder vi "[Den individuelle kliniske studieplan](#)" som du er ansvarlig for at sende, via mail til den underviser fra UCN som er tilknyttet AKO.

Midtvejsevaluering:

Med udgangspunkt i en summativ evaluering, se "[Klinisk undervisning – generelle forhold](#)" Sygeplejerskeuddannelsen udarbejder du en skriftlig evaluering, af dig selv og din egen indsats i forhold til at nå målene for det kliniske undervisningsforløb, samt mulige indsatsområder.

Du præsenteres derefter for din kliniske vejleders sammenfattende skriftlige vurdering. Til samtalen er din kliniske vejleder og den studerende.

Fastlagt studieaktivitet.

Der er i perioden planlagt en fastlagt studieaktivitet Hvor situationen skal være en udvalgt

[Til godkendelse dec. 2013](#)

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

---

klinisk metode – beslutningstagning i forhold til læringsudbyttet omhandlende etiske og moralske problemstillinger (Se ”Klinisk undervisning, modulbeskrivelse for modul 11 – medicinske / kirurgiske afsnit [Sygeplejerskeuddannelsen](#))

Intern klinisk prøve

Modulet afsluttes med en intern prøve af 1 time og 40 minutters varighed i alt.

Her er tale om en kombineret praktisk og mundtlig prøve. (Se ”[Prøver og regler herfor i sygeplejerskeuddannelsen Hjørring](#)”.)

Evaluering

På et aftalt tidspunkt efter den interne prøve, evalueres perioden ud fra et evalueringsskema som den studerende får tilsendt fra UCN via mail. Evalueringen drøftes med den kliniske vejleder og den kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Modul 12

Tema: Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse

Modulet retter sig mod enkelte eller grupper af patienter med komplekse, akutte og kroniske sygdomme samt disses sociale netværk. Modulet retter sig ligeledes mod sygeplejerskens koordinerende og ledende funktioner, herunder dokumentation, evaluering og kvalitetsudvikling. Modulet kan tilrettelægges på medicinske/kirurgiske afsnit i sekundær sundhedstjeneste i forhold til børn, unge, voksne og/eller ældre.

Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:

- At søge, sortere, tilegne sig og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden med relevans for professionsområdet.
- At anvende udvalgte analysemetoder ud fra forskellige perspektiver i bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger.
- At anvende specialiserede dataindsamlingsmetoder knyttet til sygeplejefprofessionen og analysere empiriske data ud fra forskellige teoretiske perspektiver.
- At inddrage kliniske retningslinjer, udviklings- og forskningsarbejde i tilrettelæggelse af pleje og behandling.
- At lede sygepleje, herunder prioritere, koordinere og delegerer sygepleje inden for givne rammer og medvirke til at sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs af sektorer og institutioner.
- At samarbejde med patienter og pårørende med respekt for menneskers forskellige værdier, opfattelser og reaktioner i forbindelse med sundhed, sygdom og sygepleje som grundlag for udførelse af professionel omsorg.
- At redegøre for muligheder og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde.
- At beherske gældende dokumentationspraksis, administrative procedurer samt forholde sig kritisk til kvaliteten af den udførte sygepleje.
- At deltage i implementering af resultater fra udviklings- og forskningsarbejde i sygeplejevirkosomhed.

Nedenfor er beskrevet, hvordan vi mener at læringsudbyttet for modul 12 skal opnås hos os.

At søge, sortere, tilegne sig og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden med relevans for professionsområdet.

- Forholde sig fagligt til afsnittets retningslinjer og instrukser, samt bidrage til udvikling af disse
- Søge ny viden i de forskellige databaser der er relevante inden for sygeplejen
- Forholde dig konstruktivt kritisk til praksis
- At du forholder dig konstruktivt kritisk til retningslinjer og instrukser.

At anvende udvalgte analysemetoder ud fra forskellige perspektiver i bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger.

- At kunne anvende natur-, human- og samfundsvidenskabelige teorier til forståelse af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger.

At anvende specialiserede dataindsamlingsmetoder knyttet til sygeplejefprofessionen og analysere empiriske data ud fra forskellige teoretiske perspektiver.

- Sygeplejeprocessen benyttes som dataindsamlingsmetode. Der kan i analysedelen benyttes forskellige perspektiver til forståelse af problemstillinger f.eks. patientens angst for undersøgelsen

At inddrage kliniske retningslinjer, udviklings- og forskningsarbejde i tilrettelæggelsen af pleje og behandling.

- Anvende PRI
- Anvende infektionshygiejniske retningslinjer
- Anvende evidensbaseret litteratur

At lede sygepleje herunder prioritere, koordinere og delegere sygepleje inden for givne rammer og medvirke til at sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs af sektorer og institutioner.

- Administrativ planlægning, koordinering og prioritering af patientforløb
- At være [stueformand](#) og kende samarbejdspartnerne kompetencer
- Indgå i tværfagligt samarbejde med såvel interne som eksterne samarbejdspartnere, med patienten i centrum
- Deltage i at skabe overblik over dagens program, og medvirke i prioriteringen af afsnittets ressourcer

At samarbejde med patienten og pårørende med respekt for menneskers forskellige værdier, opfattelser og reaktioner i forbindelse med sundhed, sygdom og sygepleje som grundlag for udførelse af professionel omsorg.

- Patientens individualitet – menneskets værdier og opfattelse af sin livssituation.
- Være opmærksom på relationen mellem patient, pårørende og plejepersonale og kunne tilrettelægge sin omsorg med denne viden.
- Professionel omsorg – omsorgens dilemmaer
- Udføre professionel omsorg på baggrund af identificering, analyse og logisk resonans af sygeplejefaglige problemstillinger

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

At redegøre for muligheder og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde.

- Tid
- ressourcer
- engagement
- viden
- kompetencer
- organisation

At beherske gældende dokumentationspraksis, administrative procedurer samt forholde sig kritisk til kvaliteten af den udførte sygepleje.

- Anvende EPJ
- Anvende operationsdokumentation og dokumentere den udførte sygepleje
- Reflektere over og forholde sig kritisk til kvaliteten af egen og andres udførte sygepleje. Stille spørgsmål og komme med konstruktive forslag til ændringer.
- At forholde sig kritisk til retningslinjer, OP, fremstillings opskrifter, instrukser og bidrage til udvikling af disse.
- En undren på et tidligt tidspunkt kan senere udvikle sig til en proces med fordybelse, analyse, systematisering og perspektivering af denne undren.

At deltage i implementering af resultater fra udviklings- og forskningsarbejde i sygeplejevirkosomhed.

- Den Danske Kvalitetsmodel.
- Formidle viden fra den fastlagte studieaktivitet på 11. modul.
- Deltage i tiltag i forbindelse med akkrediteringsprocessen.

Oplæringsperioden modul 12

På 12. modul skal du bytte sygeplejefokus fra endoskopisk - til operationssygepleje eller omvendt.

Hvis du har operationssygepleje på 12. modul forventes det, at du ved afslutningen af modulet selvstændig kan varetage ”[gulvarbejde](#)” og være [i vask](#) til udvalgte mindre kirurgiske indgreb og opfylde læringsudbyttet for perioden.

Hvis du har endoskopisksygepleje forventes det, at du ved afslutningen af 12. modul selvstændig kan varetage [Primær](#) - og [sekundær funktion](#), samt kan opfylde læringsudbyttet for perioden. Dog skal doseringen af den Intravenøs medicineringen, altid godkendes og administrationen observeres af anden sygeplejerske på stuen. Se [PRI- dokumenter for sygepleje opgaver til koloskopi og \[koloskopi og ERCP med sedering uden deltagelse af narkosen\]\(#\)](#)

Fastlagte aktiviteter i modul 12

Forudsætnings- og forventningssamtale

Ved slutningen af 1. uge afholder vi en forudsætnings og forventningssamtale hvor din klinisk vejleder og evt. klinisk uddannelsesansvarlig deltager. Samtalen tager udgangspunkt i det skriftlige oplæg som du har lavet. Bilag 1 i ”[Klinisk undervisning – generelle forhold](#)” På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejder vi ”[Den individuelle kliniske studieplan](#)” som du er ansvarlig for at sende, via mail til den underviser fra UCN som er tilknyttet AKO.

Midtvejsevaluering:

Med udgangspunkt i en summativ evaluering, se ”[Klinisk undervisning – generelle forhold](#)” Sygeplejerskeuddannelsen udarbejder du en skriftlig evaluering af dig selv og din egen indsats i forhold til at nå målene for det kliniske undervisningsforløb samt mulige indsatsområder.

Du præsenteres derefter for din kliniske vejleders sammenfattende skriftlige vurdering.

Intern klinisk prøve

Modulet afsluttes med en intern prøve af 3 timers varighed i alt.

Her er tale om en kombineret praktisk og mundtlig prøve ([Se ”Prøver og regler herfor i sygeplejerskeuddannelsen Hjørring”](#))

Evaluering

På et aftalt tidspunkt efter den interne prøve, evalueres perioden ud fra et evalueringsskema som den studerende får tilsendt fra UCN via mail. Evalueringen drøftes med den kliniske vejleder og den kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejerske

Beskrivelse af funktionerne på endoskopi - og operationsstuerne

Endoskopiskesygepleje

Den nedfor beskrevne endoskopiskesygepleje inddeles i primær- og sekundærsygepleje, og operationssygepleje er inddelt i en steril – og gulvfunktion.

Det er den instrumentelle og naturvidenskabelige del af sygepleje som fylder mest i beskrivelsen, fordi den er let og indfange og beskrive. Det betyder ikke at den instrumentelle / naturvidenskabelige sygepleje prioriteres højere den fænomenologiske - / humanistiske - og samfundsvidenskabelige sygepleje.

Primær sygeplejerske

- Gennemgår programmet for stuen
- [Klargøring af stuen](#) og skyllerum
<https://pri.rn.dk/pri/infek/Sider/70a58370-5d00-4704-886c-0fb6fc26f54d.aspx>
- Optrækning af medicin
- Inden patienten kaldes ned tjekkes allergier, INR og Hgb via Labka, hvis svarene er udenfor referenceværdierne informeres lægen
- Advisere afdeling, og portør adviseres via ascom
- [Modtager](#) patient ifølge [PRI](#)
- Være opmærksom på relationen mellem patient, pårørende og plejepersonale
- Yde professionel omsorg
- Sikre af patienten er fastende ved gastroskopi og ved [koloskopi at udrensningen](#) har haft effekt
- Informere patienten om undersøgelsen forløb, sikre patientens forståelse af dette, evt. brug af tolk
- Patienten monitoreres ved koloskopi med BT, puls og saturation, ved gastroskopi evt. med saturation (KOL-patient)
- Patienter som får udført en coloskopi får iltkateter, normalvis 2 l/min men reguleres efter saturation, specielt opmærksom på sygdomme som påvirker respirationen
- Anlægge venflon ved koloskopipatient
- Medicinering af koloskopi patient ifølge [PRI](#)
- Observere patienten under undersøgelsen, dokumentere observationerne, reagere på observationerne, justere medicinering (herunder evt. antidot) og videre observation. Ansvar for uddelegering af opgaverne ved pludselig dårlig patient.
- Lejring af patient til undersøgelsen under hensyntagen til patientens tilstand
- Proaktiv i forhold til undersøgelsens udvikling
- Assisterer ved [præparathåndtering](#)
- Følge op på information om fund ved undersøgelsen evt. sammen med pårørende
- Dokumentation i sygeplejelog, kontakte afdelingen pr. telefon ved kritiske fund og nye ordinationer
- Ringe efter portør
- Oprydning på stuen
- Varetagelse og forsendelse af [præparat](#)

Sekundær sygeplejerske.

- Gennemgår programmet for stuen
- Klargøring af stuen og skyllerum

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

- Klargøre og tjekke apparatur
- Advisere afdeling og bestille patient via ascom
- Hjælper med til modtagelse af patient f.eks. tjekke journalnotater
- Patienten monitoreres ved koloskopi med BT, puls og saturation, ved gastroskopi evt. med saturation (f.eks. KOL-patient)
- Patienter som får udført en coloskopi får iltkateter, normalvis 2 l/min men reguleres efter saturation, speciel opmærksom på sygdomme som påvirker respirationen
- Kalder lægen
- Lejring af patient til undersøgelsen under hensyntagen til patientens tilstand
- Assistere lægen under undersøgelsen, hjælper med biopsitagning og fjerne polypper
- Ved patient der bliver dårlig, assistere den sygeplejerske der sidder ved patienten, ex. klargøre IV-væske, ringe efter narkosen, finde hjertebræt, klargøre rubens ballon, skrue op for ilten m.m.
- Proaktiv i forhold til undersøgelsens forløb
- Soignere patienten
- Manuelle og maskinel [rengøring af skopet](#)
- Oprydning på stuen
- Varetagelse og [forsendelse af præparat](#)

Stor stue, sterilkædet sygeplejerske ”I vask”

- Klargøring af operationsstuen
- Finde frem til operation, instrumenter, engangsartikler [ud fra instruks](#)
- Adviserer afdelingen om at patienten bliver kaldt ned, give pt. mulighed for at komme på toilettet
- Kalde patient via ascom
- Stueformandsfunktion [ifølge instruks](#) for stueformandsfunktion og teamsamarbejde
- Sikrer overholdelse af de hygiejniske retningslinjer på operationsstuen
- [Går i steril vask](#)
- Tager imod sterilt udpakkede ting
- Ansvar for at tælle og tjekke instrumenter
- Sikrer dokumentation til sterilcentralen
- Huddesinfektion af patienten, tjekke om huden er intakt
- Lægge afdækning på
- Opstarte apparatur, sikre funktion af disse
- Assistere lægerne under operationen
- Proaktiv i forhold til udviklingen i forhold til operationens forløb
  - Podning
  - Antibiotika
  - Lokal anæstesi i cikatrice

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

- Ekstra instrumenter
  - Vejlede eksterne læger omkring afdelingens forskellige instrumenter/engangs utensilier
-
- Modtage præparater, videregive disse til gulvpersonale
  - Koordinerende funktion i forhold til udførelse af kirurgens ordinationer
  - Løbende oprydning på sterile borde og lejet, rengøring af instrumenterne
  - Ansvar for tælling af servietter [se pridokument](#)
  - Ansvar for tælling af servietter, instrumenter, nåle o. lign. i henhold til instruks
  - Soignere patienten, lægge forbindelse på, tilslutte dræn, fjerne kateter, lime cikatrice
  - Tæller og sorterer instrumenter, lægges i opvaske bakker
  - Underskrift i dokumentation
  - Hjælpe med forflytning af patient fra leje til seng

Stor stue, gulvsygeplejerske

- Klargøring af operationsstuen
- Finde frem til operation, instrumenter, engangsartikler se fremstillings mappe, med billeder af instrumenter beskrivelser af udstyret der skal bruges til de enkelte operationer – Den er på stue C, ved de sterile kasser
- Adviserer afdelingen om at patienten bliver kaldt ned, give pt. mulighed for at komme på toilettet
- Kalde portør
- [Stueformandsfunktion ifølge instruks](#) for stueformandsfunktion og teamsamarbejde
- Tjekke sterilitet
- [Modtagelse](#) af patient se [PRI](#), [sikker kirurgi](#) og [præoperativ](#) liste til ambulante patienter.
- Udfylde skriftlig dokumentation til pågældende operation, herunder sikker kirurgi.
- Udpakning af instrumenter og engangsartikler til den sterilklædte sygeplejerske
- Tæller servietter, tork m.m. sammen med sterilklædt sygeplejerske
- Modtage patient ifølge instruks for [modtagelse af patient](#), herunder afklaring med anæstesi om hvor meget kontakt vi som operationssygeplejersker, skal have med patienten i denne unikke situation.
- Finde præoperativ antibiotika
Lejring af patient, under hensyntagen til patientens tilstand og sikkerhed se PRI for lejring
[1. 2.3.4.](#) og [5.](#)
- Sikre at patienten ikke bliver kold under operationen, tæpper, bearhugger m.m.
- Være der for patienten, indtil denne er bedøvet
- Læger kaldes i vask
- Lægge [blære kateter](#) hvis patienten skal have dette

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

- Afdække patienten
- [Tilslutter diatermi](#)
- At [fjernelse](#) af hår, renhed, piercing og fjernelse af smykker sikres.
- Assistere sterilklædt sygeplejerske med klargøring af patient
- Tilslutte og indstiller apparatur
- Klæde læger på
- [Timeout](#) ifølge Sikker kirurgi tjeklisten
- Assistere den sterilklædte sygeplejerske løbende under operationen
- Ansvar for at servietterne pakkes i poser med 5 i hver løbende under operationen
- Ansvar for opbevaring af mærkater, nålepakker o. lign. under operationen
- Udfærdiger liste til opfyldning for ting der mangler på stuen. Dette gør personalet på stuen for at mindske trafikken ud og ind på stuen, og fordi sygeplejerskerne skal kunne alle funktioner.
- Varetagelse af præparater til PAI og røntgen, papirer og forsendelse
- Tæller servietter, tork o. lign. sammen med sterilklædt sygeplejerske x 2, det samlede antal dokumenteres [ifl. instruks](#)
- Når operationen er slut modtager man [instrumenter](#) fra den sterilklædte sygeplejerske
- Soignere og påklæde patienten
- Sikre at patientens tøj er rent, og at sengen er ren og tør
- Tæller servietter, tork, nåle o. lign. sammen med sterilklædt sygeplejerske
- Assistere anæstesisygeplejersken til opvågning
- Kalde portør
- Hjælper med forflytning af patient fra leje til seng
- Oprydning og kalde rengøring
- Evt. kontakte pårørende ang. overflytning til opvågningen, hvis dette er aftalt med patienten
- Melding til tavleføreren kl. 14.00

Stue 5

Sygepleje til patienter under anæstesi på lille operationsstue.

- Klargøring af operationsstuen
- Finde frem til operation, instrumenter, engangsartikler ud fra instruks
- Adviserer afdelingen om at patienten bliver kaldt ned, give pt. mulighed for at komme på toilettet
- Kalde patient via Ascom
- Stueformandsfunktion [ifølge instruks](#) for stueformandsfunktion og teamsamarbejde
- Udfylde skriftlig dokumentation til pågældende indgreb
- Sikker overholdelse af de hygiejniske retningslinjer på operationsstuen
- Tjekke sterilitet
- Steril opdækning til indgrebet

Til godkendelse dec. 2013

Den generelle studieplan
Modul 11 og 12
Afsnit AKO, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel

- Ansvar for [at tælle og tjekke instrumenter](#)
- [Modtage](#) patient ifølge instruks
- Lejring af patient, under hensyntagen til patientens tilstand og sikkerhed [1.](#) [2.](#) [3.4.](#) og [5.](#)

- Sikre at patienten ikke bliver kold under operationen, tæpper
- Være der for patienten indtil denne er bedøvet
- At Sikre [fjernelse](#) af hår, renhed og piercing
- Huddesinfektion af patienten, tjekke om huden er intakt
- Lægge afdækning på
- [WHO sikker kirurgi tjeklisten](#)
- Opstarte og tilslutte apparatur, sikre funktion af disse
- Assistere læge under operationen
- Assistere sygeplejersken som har sterile handsker på
- Proaktiv i forhold til udviklingen i forhold til operationens forløb
  - Podning
  - Antibiotika
  - Lokal anæstesi i cikatrice
  - Ekstra instrumenter
  - Vejlede eksterne læger omkring afdelingens forskellige instrumenter/engangs utensilier m.m.

- Varetagelse og forsendelse af [præparat](#)
- Løbende oprydning på sterile borde og lejet, rengøring af instrumenterne
- Ansvar for tælling af, instrumenter nåle o. lign. i henhold til instruks
- Soignere patienten, lægge forbindelse på
- Sikre at patientens tøj er rent og at sengen er ren og tør
- Assistere anæstesisygeplejersken under opvågningen
- Kalde portør
- Instrumenter lægges i opvaske bakker
- Hjælpe med forflytning af patient fra leje til seng
- Oprydning og rengøring